

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Instrumentele Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (Lawton IADL)

Juni 2021

Review: Darcy Ummels
Invoer: Marsha Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Psychische stoornissen (Mentale achteruitgang)
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Mentale functies; Huishouden; Activiteiten; Participatie algemeen

- *Korte beschrijving* → De Instrumentele Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (IADL) lijst beoordeelt de vaardigheden die van belang zijn om zelfstandig te kunnen wonen. Het instrument is erg geschikt om te beoordelen hoe iemand momenteel functioneert. Verder is het instrument toe te passen bij het beoordelen van vooruitgang en achteruitgang in de toekomst.¹ De IADL geeft zeven domeinen van functioneren weer en hoe hoger de score des te meer beperkingen heeft de patiënt in zijn functioneren.²
- *Doelgroep* → dit instrument is bedoeld voor ouderen en kan binnen de thuissituatie en het ziekenhuis worden gebruikt. Het instrument is niet geschikt voor ouderen die in een verpleeghuis wonen.¹
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Brody EM, Lawton MP (1969)³
 - ✓ *Nederlandse versie* → Beschikbare versie afkomstig uit de NHG-Standaard Dementie²

2 *Doel van het meetinstrument*

Combinatie van:

- Evaluatief / effectiviteit
- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → De IADL meet zeven domeinen van functioneren: Telefoneren; Plaatsen bereiken; Boodschappen doen; Koken; Huishoudelijk werk; Medicijnen in nemen; Geldzaken regelen
- *Invulinstructie* → korte instructie opgenomen in het meetinstrument; gesloten vragen, in te vullen door de patiënt
- *Meetniveau* → per item: wijze score (0-2); meetniveau ordinaal
Waarbij 0=niet in staat; 1=met enige hulp; 2=zonder hulp.
- *Meetniveau* → totaalscore: wijze score (0-12); meetniveau ordinaal
Bij de beoordeling gaat het om het beloop van de dementie in de tijd en de activiteiten die de patiënt niet meer kan uitvoeren. Er is geen absoluut afkappunt. De score wordt dus vergeleken met eerdere uitkomsten van de test. Een achteruitgang met een punt of meer is voor de praktijkondersteuner reden om met de huisarts te overleggen. Bij een achteruitgang van het cognitief functioneren zal de IADL eerder verslechteren dan de ADL.²

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit van de Engelstalige 8-item schaal zijn te vinden in de volgende reviews:

- Pashmdarfard M, Azad A. Assessment tools to evaluate Activities of Daily Living (ADL) and Instrumental Activities of Daily Living (IADL) in older adults: a systematic review. 2020⁴
- Mangiaracina F, Meiland F, Kerkhof Y, Orrel M, Graff M, Dröes R. Self-management and social participation in community-dwelling people with mild dementia: a review of measuring instruments. 2019⁵
- Haywood KL, Brett J, Tuttton E, Staniszewska S. Patient-reported outcome measures in older people with hip fracture: a systematic review of quality and acceptability. 2017⁶

Over de methodologische kwaliteit van de Nederlandse 7-item IADL is op dit moment weinig bekend.

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → origineel Engels, vertaling Nederlands
- *Benodigdheden* → invulformulier, pen
- *Randvoorwaarden* → verzorger van de patiënt kan als informatiebron dienen bij het invullen van de lijst²
- *Benodigde tijd* → ongeveer 10 tot 15 minuten¹
- *Gebruikershandleiding* → nee

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen en normgegevens → Interpretatie:*
Bij de beoordeling gaat het om het beloop van de dementie in de tijd en de activiteiten die de patiënt niet meer kan uitvoeren. Er is geen absoluut afkappunt. De score wordt dus vergeleken met eerdere uitkomsten van de test. Een achteruitgang met een punt of meer is reden om met de huisarts te overleggen.²

8 *Overige gegevens*

- Er zijn verschillende vragenlijsten van de IADL in omloop, een 8- item vragenlijst, een lange vorm (34 items)⁷ en een uitgebreide 'Amsterdamse IADL' (70 items)⁸. De Nederlandse verkorte 7-items vragenlijst is uitgewerkt binnen dit formulier en vertoont een verschil met de originele versie. In de Nederlandse versie wordt het domein 'Kleding wassen' niet beschreven. Tevens wordt de score anders weergegeven.
- De Lawton IADL is enkel een onderdeel van de complete screening van functies onder ouderen.¹
- Schalen gericht op functies, waaronder de IADL, zijn zinvol om dementie op te sporen.⁹

9 *Literatuurlijst*

1. Graf C. The Lawton Instrumental Activities of Daily Living (IADL) Scale. American journal of nursing. 2008;108(4):52-62.
2. NHG Standaard Dementie. Available from: <https://www.nhg.org/themas/artikelen/meetinstrumenten-bij-de-nhg-standaard-dementie> [Geraadpleegd 2021 juni 6].
3. Lawton MP, Brody EM. Assessment of older people: self-maintaining and instrumental activities of daily living. Gerontologist. 1969;9(3):179-186.
4. Pashmdarfard M, Azad A. Assessment tools to evaluate Activities of Daily Living (ADL) and Instrumental Activities of Daily Living (IADL) in older adults: a systematic review. Med J Islam Repub Iran. 2020 Apr 13;34:33.
5. Mangiaracina F, Meiland F, Kerkhof Y, Orrel M, Graff M, Dröes R. Self-management and social participation in community-dwelling people with mild dementia: a review of measuring instruments. International Psychogeriatrics. 2019 Feb 6;1-19.
6. Haywood KL, Brett J, Tutttton E, Staniszewska S. Patient-reported outcome measures in older people with hip fracture: a systematic review of quality and acceptability. Qual Life Res. 2017; 26:799-812.
7. IADL long form. Available from: http://statepi.jhsph.edu/macs/Questionnaires/v752forms/v752_iadl-lf.pdf. [Geraadpleegd 2021 juni 15].
8. Sikkes SA, de Lange-de Klerk ES, Pijnenburg YA, Gillissen F, Romkes R, Knol DL, Uitdehaag BM, Scheltens P. A new informant-based questionnaire for instrumental activities of daily living in dementia. Alzheimer's & dementia. 2012;8(6):536-543.
9. Juva K, Mäkelä M, Erkinjuntti T, Sulkava R, Ylikoski R, Valvanne J, et al. Functional assessment scales in detecting dementia. Age and ageing 1997;26(5):393-400.